

Tervetuloa Maksuttoman ehkäisyn kokeilun aloitustilaisuuteen!

- 9.00 - 9.10 Tervetuloa - alkusanat, tutkimuspäällikkö **Reija Klemetti**, tutkimuspäällikkö, THL
- 9.10 - 9.35 STM:n puheenvuoro, erityisasiantuntija **Pia Suvivuo**, STM
- 9.35 - 10.10 Nuorten ehkäisyn käyttö, raskaudenkeskeytykset ja seksitaudit hyvinvointialueittain, tutkimusprofessori **Mika Gissler**, THL
- 10.10 - 10.45 Maksuttoman ehkäisyn vaikuttavuus, **Frida Gyllenberg**
- 10.45 - 11.15 TAUKO
- 11.15 - 11.50 Seksuaaliterveyspalvelut korkeakouluopiskelijoiden terveydenhuollossa - kokemuksia valtakunnalliselta digiklinikalta, johtajaylilääkäri **Päivi Metsäniemi**, YTHS
- 11.50 - 12.25 Jo toimiva maksuton ehkäisy: hyvät käytännöt, Lesti- ja Perhönjokilaakson vastaanottojen vastuualuejohtaja ja vastuulääkäri **Pilvi Norrena**, Soite
- 12.25 - 12.40 Innokylä-info, erikoissuunnittelija **Hanne Savolainen**, THL
- 12.40 - 13.00 Jatkosuunnitelma työskentelyn suhteen, projektikoordinaattori **Hanne Vasankari** ja tutkimuspäällikkö **Reija Klemetti**, THL

Maksuttoman ehkäisyn kokeilu 2022-2023

Aloitustilaisuus
18.3.2022 klo 9.00-13.00

Hanne Vasankari, projektikoordinaattori THL

Reija Klemetti, tutkimuspäällikkö THL

Jenni Krogell, projektisuunnittelija THL

Sote-uudistus
Tulevaisuuden
sosiaali- ja terveyskeskus

Tervetuloa Maksuttoman ehkäisyn kokeilun aloitustilaisuuteen!

- 9.00 - 9.10 Tervetuloa - alkusanat, tutkimuspäällikkö **Reija Klemetti**, tutkimuspäällikkö, THL
- 9.10 - 9.35 STM:n puheenvuoro, erityisasiantuntija **Pia Suvivuo**, STM
- 9.35 - 10.10 Nuorten ehkäisyn käyttö, raskaudenkeskeytykset ja seksitaudit hyvinvointialueittain, tutkimusprofessori **Mika Gissler**, THL
- 10.10 - 10.45 Maksuttoman ehkäisyn vaikuttavuus, **Frida Gyllenberg**
- 10.45 - 11.15 TAUKO
- 11.15 - 11.50 Seksuaaliterveyspalvelut korkeakouluopiskelijoiden terveydenhuollossa - kokemuksia valtakunnalliselta digiklinikalta, johtajaylilääkäri **Päivi Metsäniemi**, YTHS
- 11.50 - 12.25 Jo toimiva maksuton ehkäisy: hyvät käytännöt, Lesti- ja Perhönjokilaakson vastaanottojen vastuualuejohtaja ja vastuulääkäri **Pilvi Norrena**, Soite
- 12.25 - 12.40 Innokylä-info, erikoissuunnittelija **Hanne Savolainen**, THL
- 12.40 - 13.00 Jatkosuunnitelma työskentelyn suhteen, projektikoordinaattori **Hanne Vasankari** ja tutkimuspäällikkö **Reija Klemetti**, THL

Webinaarin kulku

- Pidetään mikrofonit kiinni esitysten aikana
- Puheenvuoroa voi pyytää kättä nostamalla
- Kysymyksiä voi esittää chatissa, mutta niihin vastataan vasta esityksen jälkeen
- Jaa tietoa maksuttoman ehkäisyn kokeilusta somessa: #maksutonehkaisy #soteuudistus #tulevaisuudensote
- Anna palautetta tilaisuudesta
<https://link.webropolsurveys.com/S/509A901A939E2E7E>

Maksuttoman ehkäisyn kokeilu - taustaa

- Kouluterveyskysely: nuorten seksuaali- ja lisääntymisterveystietämyksessä puutteita
- Kouluterveyskysely ja raskaudenkeskeytysrekisteri: nuorten ehkäisyn käytössä puutteita
- Raskaudenkeskeytykset vähentyneet – alueellisia eroja
- Seksitaudit heikentävät seksuaali- ja lisääntymisterveyttä – klamydia nuorilla yleinen

Maksuttoman ehkäisyn kokeilu – taustaa (2)

- Kansallinen suositus nuorten maksuttoman ehkäisyn tarjoamisesta seksuaali- ja lisääntymisterveyden toimintaohjelmissa 2007 ja 2014
- Muutamat kaupungit toteuttaneet suositusta hyvin tuloksin (esim. Rauma ja Vantaa) (Gyllenberg F ym, 2018, 2020, Saloranta ym. 2021, Jalanko ym. 2021)
- Nuorten maksuttoman ehkäisyn tarjoaminen levisi muihinkin kuntiin ja alueille ja eri ikäryhmiin (Hammarberg ja Klemetti, 2016)
- Nuorten maksuttoman ehkäisyn järjestämisessä sekä maksutta tarjottavissa ehkäisyvälineissä ja ehkäisyn pituudessa runsaasti alueittaista vaihtelua (perusterveydenhuollon TEA 2020, Bayerin karttasovellus)

Maksuttoman ehkäisyn kokeilun tavoitteet

- Marinin hallitusohjelmassa - osaksi Tulevaisuuden sosiaali- ja terveyskeskus -ohjelman hankkeita, joihin sosiaali- ja terveysministeriö on myöntänyt valtionavustusta
- Tavoitteena kehittää ja yhtenäistää alle 25-vuotaille suunnattuja ehkäisypalveluja niin, että sisältävät
 - raskauden ja seksitautien ehkäisyn
 - monipuoliset ehkäisymenetelmät
 - seksuaali- ja lisääntymisterveyttä edistävän neuvonnan ja seksuaalikasvatuksen
- Tarkoitus ei ole kehittää yhtenäistä kansallista toimintamallia vaan etsiä ja löytää hyviä ja toimivia käytäntöjä sekä arvioida niitä

Maksuttoman ehkäisyn kokeilun toteutus

- Toteutus alueellisissa kehittämishankkeissa alueiden omien hankesuunnitelmien mukaisesti
- Mukana 15 hyvinvointialuetta ja Helsinki
- Osallistuvat alueet maksuttoman ehkäisyn järjestämisessä eri vaiheissa - osa pidemmällä - osa vasta alussa
- Hankesuunnitelmissa painottuivat
 - osaamisen lisääminen ja koulutus
 - saatavuuden parantaminen kehittämällä toimintamalleja ja palvelupolkuja
 - digitaalisten palvelujen kehittäminen
- Nuorten osallistaminen vain osassa hakemuksista

THL tukee, seuraa ja arvioi

- Kansallisia tilaisuuksia ja verkostotapaamisia alueiden hanketyöntekijöille
- Hyvinvointialueilta kerätään tietoa webropol-kyselyinä:
 - nykytilan kartoitus, seuranta ja loppuarviointi
- Hyvinvointialueet kuvaavat alueellisen toimintamallin Innokylään
- Arviointitiedonlähteet:
 - Kouluterveyskysely 2021, 2023
 - PTH TEA tiedonkeruu 2022
 - Rekisteriseuranta: pth ja esh Hilmo-rekisteri, syntyneet lapset, raskaudenkeskeytykset ja tartuntataudit

Maksuttoman ehkäisyn kokeilun aloitustilaisuuden ohjelma

- 9.00 - 9.10 Tervetuloa - alkusanat, tutkimuspäällikkö **Reija Klemetti**, tutkimuspäällikkö, THL
- 9.10 - 9.35 STM:n puheenvuoro, erityisasiantuntija **Pia Suvivuo**, STM
- 9.35 - 10.10 Nuorten ehkäisyn käyttö, raskaudenkeskeytykset ja seksitaudit hyvinvointialueittain, tutkimusprofessori **Mika Gissler**, THL
- 10.10 - 10.45 Maksuttoman ehkäisyn vaikuttavuus, **Frida Gyllenberg**
- 10.45 - 11.15 TAUKO
- 11.15 - 11.50 Seksuaaliterveyspalvelut korkeakouluopiskelijoiden terveydenhuollossa - kokemuksia valtakunnalliselta digiklinikalta, johtajaylilääkäri **Päivi Metsäniemi**, YTHS
- 11.50 - 12.25 Jo toimiva maksuton ehkäisy: hyvät käytännöt, Lesti- ja Perhönjokilaakson vastaanottojen vastuualuejohtaja ja vastuulääkäri **Pilvi Norrena**, Soite
- 12.25 - 12.40 Innokylä-info, erikoissuunnittelija **Hanne Savolainen**, THL
- 12.40 - 13.00 Jatkosuunnitelma työskentelyn suhteen, projektikoordinaattori **Hanne Vasankari** ja tutkimuspäällikkö **Reija Klemetti**, THL

Tauko
klo 10.45 - 11.15

Sote-uudistus
Tulevaisuuden
sosiaali- ja terveyskeskus

Jatkosuunnitelmia

Sote-uudistus
Tulevaisuuden
sosiaali- ja terveyskeskus

Maksuttoman ehkäisyn kokeilu - kehittämisen tuki (1)

- Alueet aloittavat eri tahtiin, pari aluetta aloittanut jo 1/2022, suurin osa myöhemmin, kaikilta alueilta ei ole vielä hanketyöntekijä selvillä
- **Kootaan verkosto** aluehankkeiden kehittäjistä ja luodaan foorumi yhteiselle keskustelulle. Verkosto aloittaa 4/2022.
- Koordinoidaan säännölliset tapaamiset hankeajalle, aluksi kahden viikon välein
- Verkostotapaamisten tavoitteena tiedon ja kokemusten jakaminen ja välitys alueiden välillä, alueiden erilaiset tarpeet mahdollistavat vertaiskehittämisen, toisten kokemuksista oppiminen
- Tavoitteena on kokeiluun liittyvien kysymysten esiin tuominen ja vastausten etsiminen, ”hyvät käytännöt”

Maksuttoman ehkäisyn kokeilu - kehittämisen tuki (2)

- Verkostoon asiantuntijatukea alueiden tarpeiden mukaan, voidaan hyödyntää esim. THL:n koulu- ja opiskeluterveydenhuollon sekä seksuaali- ja lisääntymisterveyden asiantuntijoita
- Verkostossa tehtävä työ tukee myös THL:n arviointitehtävää
- Innokylän hyödyntäminen alusta asti

Toimintamallikuvaukset nähtäville ”raakileena” ja täydentyen

Maksuton ehkäisy (kokeilu) alle 25-vuotiaille (THL)-toimintamallin kuvaus tulossa

- Yhteydenotot matalalla kynnyksellä alueiden taholta

Maksuttoman ehkäisyn kokeilu - kehittämisen tuki (3)

- **Kansalliset tilaisuudet:** teemat hankesuunnitelmien pohjalta
- 18.5.2022 klo 12-16 teemana osaaminen ja koulutus
- 26.9.2022 klo 12-16 teemana seksuaaliterveyden edistäminen laajasti
Samana päivänä vietetään Maailman ehkäisypäivää.
- 24.11.2022 klo 12-16 teema tarkentuu
- Vuosi 2023 suunnitellaan yhteistyössä verkoston kanssa
- Lopetustilaisuus 11/2023, alueiden puheenvuorot: tulokset, opit, haasteet

Arviointi: Webropol-kyselyllä kerättävät tiedot

- Nuorten ehkäisypalveluiden järjestäminen
 - Keskitetysti/hajautetusti
 - Paikat/toimipisteet
- Maksuttoman ehkäisyn toteutuminen
 - Lukumäärät
- Hoitajien koulutus
- Nuorten osallistaminen ja palaute
- Tiedottaminen
- Digitaaliset palvelut
- Jalkautuvat palvelut
- Neuvonta
- Yhteistyö
- Toimintamallit
- Budjetointi/kustannukset

Tapaamisiin!

- Reija Klemetti, tutkimuspäällikkö, vastuuasiantuntija reija.klemetti@thl.fi
- Hanne Vasankari, projektikoordinaattori hanne.vasankari@thl.fi
- Jenni Krogell, projektisuunnittelija jenni.krogell@thl.fi
- Tutustu myös: <https://innokyla.fi/fi>
- Tilaa ohjelman ajankohtaiskirje: <https://thl.fi/fi/tutkimus-ja-kehittaminen/tutkimukset-ja-hankkeet/tulevaisuuden-sosiaali-ja-terveyskeskus-ohjelma/ohjelman-ajankohtaiskirje>

Kiitos!

